

■ رفتم سید کالا رو بگیریم؛ ولی این قدر گرونی بود که سرم سوت کشید. گفتن چند قلم گرون شده؛ اما قیمت تمام کالاها سر به فلک کشیده. مسئولین به داد مردم برسید.

■ مادری هستم با یک بچه و مخارج را از همین یارانه میدم. خودم یارانه‌ام جداست و دهک ۶ شدم. من با این ۳۰۰ تومن چه کنم؟ قبلاً دهک دو بودم.

■ شهرداری چرا بیمه‌ها رو واریز نمیکند؟ کلی پول بیمه تکمیلی کم میکنن؛ ولی چون بیمه‌ها رو رد نمیکنن، ما مجبوریم آزاد بریم دکتر. به گوش مسئولانم برسونید این کار درست نیست.

■ سه ماهه شوهرم بیکاره و با سید کالا زندگی میچرخه. جرئت نمیکنیم بریم جایی که کسی نیاد خونه‌مون چون چیزی نداریم. برای بچه کوچیک ما که کهنه استفاده میکنم چون نمیتونیم پوشک بگیریم. ای کاش سید کالا نبود؛ ولی کالاها این همه گرون نمی‌شد. ۵ میلیون میگیریم، ۲ تومنش برنجه و بقیه‌اش هم برای چیزهای دیگه. هر روز بیشتر شرمندم بچه‌ها میشیم.

■ بیمه تأمین اجتماعی چرا مطالبات رو این قدر دیر میریزه؟ هزینه کلاس‌های گفتاردرمانی و کاردرمانی زیاده. ۱۰ ماهه بچه‌مو میبرم و برای هر ساعت یک میلیون تومن هزینه کلاس میدم. چهار ماهه فاکتورهای ۱۰ ماه رو بردم تأمین اجتماعی؛ ولی هنوز خبری از واریزی نیست. پرسنل تأمین اجتماعی هم که بعضیاشون اصلاً رفتار خوبی ندارند.

■ به خدا کم آوردیم با مستأجری، بچه معلول که ۱۰ سالشه. پوشک گرون شده دارو گرون شده. ندارم دارو برای پسرم بگیرم. حتی پول ندارم شکم بچه‌هام رو سیر کنم. واقعاً شرمندم بچه‌هام شدم.

■ من زنی بی سرپرست هستم با یک فرزند. من و پسر هم هنوز سهام عدالت نداریم. باید چکار کنم؟

■ شوهرم کارگره با دو فرزند. واقعاً درست نیست سهام عدالت نداشته باشیم. خردم متولد ۷۲ هستم. سهام ندارم. دخترم متولد ۹۶ و یکی هم متولد ۱۴۰۰. سهام نداریم فقط شوهرم داره. چرا ما نداریم؟ لطفاً مسئولین رسیدگی کنن.

■ خواهرم سرپرست خانواده است. کالابزرگ اول رو که ریختن، رفته موجودی بگیره ببینه کالابزرگش شارژ شده یا نه، گفتن پریده. این حرف یعنی چی؟ برای کرایه خونه‌اش موندن. با این اوضاع باید چی کار کنه؟

■ این چه وضعیه؟ به مردم سید کالا دادن که راحت باشند. چرا مغازه‌های طرف قرارداد به محض اینکه بدونن با سید کالا خرید داری، همه اجناس رو گران تر میدن؟

■ لطفاً به نانواهایی نظارت داشته باشید و مشکل دستگاه کارتخوان آن‌ها را حل کنید. چهار تا نون میخوای، به اندازه پنج تا نون کارت میکشن یا بیشتر. هر بار ۵۰۰ تا هزار تومن اضافه میکنن. در محله‌های شیخ طوسی، محصل شمالی و طبرسی.

پاسخ سازمان اتوبوسرانی مشهد به گلایه مخاطب قدس در خصوص اختصاص اتوبوس یا مینی بوس به روستای دوله

با سلام، به اطلاع می‌رساند با توجه به محدودیت ارائه خدمات حمل و نقل عمومی، وفق آیین‌نامه حمل و نقل روستایی و اصلاح آن، مصوبه هیئت وزیران، ارائه هرگونه خدمات با استفاده از حمل و نقل عمومی توسط شهرداری در حریم و خارج از محدوده شهر میسر نیست.

■ مشکلات رو کدوم مسئول درک میکنه؟ مایه که کارگر روزمزد هستیم، جزو کدوم دسته محسوب میشیم؟ طرح یسنا رو راه انداختین انگاری روزی ۵ تومن صدقه گذاشتین کنار و هر دو ماه به یکی میدین. من با دو تا بچه کوچیک، شیر کیلویی ۷۰ تومن هم نمیتونم تهیه کنم برای بچه‌هام. جوانی جمعیت به چه قیمتی؟

■ ما در طرحی ۳۳ (خسین عرب) با ۷ هزار نفر جمعیت، بیش از یک ساله جزو شهرداری منطقه ۲ هستیم و نیازمند ۳۰۰ متر آسفالت. آن قدر از این خاکی آمد و رفت داشتیم که ماشین‌های ما فرسوده شده. عده زیادی هم وسیله ندارند و دسترسی به ایستگاه اتوبوس غیرممکن است. چه خوب میشه اگه ایستگاه اتوبوس اسماعیل آباد که باعث ترافیک و شلوغی است، به اینجا منتقل شود. جوابان این بوده که اینجا منطقه صنعتی است. گناه ما و بچه‌های ما خصوصاً دخترهای ما چیست که دسترسی به امکانات آموزشی و... ندارند؟

■ سلام، مشهد شهرک شهید رجایی حر ۴۴ از نجابتی ۴ تا نجابتی ۱۰ خرابی آسفالت لطفاً پیگیری بشه. ممنون

عکس از وضعیت آسفالت

■ کوچهای طبرسی ۵۲ و ۵۴ خیلی داغون هستن. با توجه به طرح آگو چاله‌ها خیلی زیاد شده و جلوبندی ماشین‌ها داغون میشه.

■ یک ماهه هر روز صبح ساعت ۶ و نیم میخوام نوبت سونوگرافی از بیمارستانی در تربت حیدریه بگیرم؛ اما ساعت ۴:۳۰ میگه نوبت‌ها به پایان رسید. رفتم بیمارستان از کسانی که نوبت گرفتن پرسیدم چطوری نوبت گرفتید، شماره یک نفر رو دادن و گفتن به این شماره زنگ بزن. برای هر دکتری که بخوای، فردا نوبت میگیره؛ اما اول باید ۵۰ هزار تومن به حسابش واریز کنی. شوهرم کارگره. برچی ۴ میلیون برای بیمه واریز میکنه، بعد باید برای عمل اورژانسی ۶ میلیون زیرمیزی به دکتر بده. برای نوبت یک متخصص هم ۵۰ هزار تومن بده و آخرم میگن باید بیای مطب.

■ بگید خواهشاً زودتر شناسنامه بچه‌هایی رو که مادر ایرانی دارند، بدهند. پسرها که کار درست ندارند به خاطر شناسنامه و دخترها هم برای ازدواج مشکل دارند. چند ساله میخوان شناسنامه بدهند. اگه میخوان بدن، خب زودتر بدهند دیگه این قدر اذیت نکنند.

■ پوشک ۳۸۰ هزار تومنی رو کردن ۶۵۰ هزار تومن. مگه از خارج کشور میاد که بگن تحریمه؟ به خدا شرایطمون خیلی بده. بچه شیرخشکیده. دنبال شیرخشک باید بدوی سهمیه رو هم کم کردن و قیمت پوشک رو بردن بالا. به نوزاد که نمیشه بگیم گرونیه.

■ یک مادر چهل ساله هستم. شوهرم کارگره و سه تا بچه داریم. مستأجریم و یک خونه نیمه‌ساز داریم. یعنی آن قدر توی فشاریم و قسط داریم که نمیشه پس انداز کرد تا خونه‌مون رو تکمیل کنیم. به خدا این مسئولین باید جوابگو باشند.

خراسان شمالی

۱۹ روستای استان از اینترنت پرسرعت بهره‌مند شدند

سرپرست اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات خراسان شمالی گفت: ۱۹ روستای استان با هزار و ۳۴۳ خانوار در سال جاری از اینترنت پرسرعت بهره‌مند شدند. امید دست پاک در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد: این تعداد روستا با ایجاد ۱۵ سایت ایرانسل و همراه اول، از اینترنت پرسرعت بهره‌مند شدند که از این تعداد، ۱۱ سایت ایرانسل بود. اعتبارات این طرح از محل توسعه ارتباطات روستایی و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (ISO) تأمین شد. وی با اشاره به برنامه‌های در دست اقدام برای پوشش

۱۰۰ درصدی روستاهای خراسان شمالی افزود: ایجاد ۱۷ سایت جدید ایرانسل و ۳۹ سایت همراه اول از محل خدمات اجباری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در دست اقدام است. از این تعداد ۶ سایت در حال اجرا و بقیه سایت‌ها در مرحله ابلاغ نهایی قرار دارند.

سرپرست اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات خراسان شمالی گفت: ۲۳۵ میلیارد ریال تسهیلات به متقاضیان در بخش زیست‌بوم اقتصاد دیجیتال استان پرداخت شد. این تسهیلات از محل اعتبارات استانی بوده و برای ۴۹ نفر شغل ایجاد کرده است.

سرپرست اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات خراسان شمالی گفت: ۱۹ روستای استان با هزار و ۳۴۳ خانوار در سال جاری از اینترنت پرسرعت بهره‌مند شدند. امید دست پاک در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد: این تعداد روستا با ایجاد ۱۵ سایت ایرانسل و همراه اول، از اینترنت پرسرعت بهره‌مند شدند که از این تعداد، ۱۱ سایت ایرانسل بود. اعتبارات این طرح از محل توسعه ارتباطات روستایی و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (ISO) تأمین شد. وی با اشاره به برنامه‌های در دست اقدام برای پوشش

خراسان جنوبی

رشد ۵۰ درصدی درآمدهای مالیاتی استان

مدیر کل امور مالیاتی خراسان جنوبی گفت: از مجموع ۱۰ درصد مالیات بر ارزش افزوده، ۴ درصد مربوط به عوارض است که بر اساس سرانه جمعیت میان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها، روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشایری توزیع می‌شود. در ۱۰ ماه ابتدای سال جاری، مبلغ ۳۶۳ میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان به حساب ۳۱ شهرداری استان واریز شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۵۰ درصدی داشته است. سهم شهرداری بیرجند از این مبلغ ۱۶۹ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان بوده است. علی کریم‌زادی در گفت‌وگو با تسنیم اظهار کرد: در همین بازه زمانی، ۱۹۹ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان به حساب دهیاری‌های استان واریز شده که این رقم نیز رشد ۵۰ درصدی

مدیر کل امور مالیاتی خراسان جنوبی گفت: از مجموع ۱۰ درصد مالیات بر ارزش افزوده، ۴ درصد مربوط به عوارض است که بر اساس سرانه جمعیت میان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها، روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشایری توزیع می‌شود. در ۱۰ ماه ابتدای سال جاری، مبلغ ۳۶۳ میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان به حساب ۳۱ شهرداری استان واریز شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۵۰ درصدی داشته است. سهم شهرداری بیرجند از این مبلغ ۱۶۹ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان بوده است. علی کریم‌زادی در گفت‌وگو با تسنیم اظهار کرد: در همین بازه زمانی، ۱۹۹ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان به حساب دهیاری‌های استان واریز شده که این رقم نیز رشد ۵۰ درصدی

بازی سازی، گرفتار زیرساخت‌های بازی خراب‌کن

از داخل کشور با فیلترینگ و از خارج نیز با تحریم‌ها در حال مبارزه هستیم؛ این موضوعات شرایط سختی را برای ما ایجاد کرده است.

او خاطر نشان می‌کند: واقعیت این است که شرایط بازی سازی در کشور ما در چند سال اخیر با چالش‌های فراوانی روبه‌رو بوده و همچنان در بدترین وضعیت ممکن قرار دارد. متأسفانه این مشکلات موجب می‌شود بدن تحریف صنعت بازی سازی ایران آسیب بیشتری ببیند و هیچ آمیدی به آینده نداشته باشیم.

دولت باید برای بازی‌سازها دسترسی پایدار به اینترنت را تضمین کند

فرشاد مرتضی زاده، مدیر فنی استودیو شادوپیا نیز در گفت‌وگو با طوس درباره مشکلاتی که بر اثر قطعی اینترنت داشتند، اظهار می‌کند: در این مدت اصلی‌ترین مشکل ما، اختلال در جابه‌جایی اطلاعات و نداشتن دسترسی به منابع و سرویس‌های خارج از کشور بود. بسیاری از ابزارهای فنی، سرویس‌های تحلیلی و زیرساخت‌های بازی سازی وابسته به اینترنت بین‌المللی هستند و قطعی اینترنت موجب توقف روند توسعه و پشتیبانی ما شد.

او بیان اینکه دولت باید بازی سازی را به عنوان یک صنعت جدی دیجیتال بپذیرد و دسترسی پایدار و بدون اختلال به اینترنت را برای همه فعالان این حوزه تضمین کند، می‌افزاید: ایجاد مسیرهای قانونی و شفاف برای استفاده از سرویس‌های بین‌المللی و حمایت از زیرساخت‌های فنی در زمان بحران نیز می‌تواند از تکرار این مشکلات جلوگیری کند.

مرتضی زاده خاطر نشان می‌کند: حوزه بازی سازی پیش از هر چیز به اینترنت آزاد، قابل اعتماد و بدون تبعیض در دسترسی نیاز دارد؛ چرا که بخش زیادی از فرایندها توسعه، پشتیبانی و به‌روزرسانی بازی‌ها وابسته به ارتباط مداوم با سرویس‌ها و زیرساخت‌های بین‌المللی است. همچنین حمایت اقتصادی و حقوقی از استودیوهای مستقل می‌تواند کمک کند تا در شرایط بحرانی، روند تولید و خدمات‌دهی به کاربران متوقف نشود.

از کمبود سرورهای به‌روز تا نداشتن حافظه‌های دیجیتال متمرکز در کشور

مهدی انجیدینی، مدیر شرکت فناوری اطلاعات توسعه سامان نیز در گفت‌وگو با طوس نظر متفاوتی را ارائه می‌کند و درباره چالش‌های قطعی اینترنت در صنعت بازی می‌گوید: قطعی اینترنت در مراحل اولیه خود به‌طور ذاتی چالش‌های بنیادینی ایجاد نمی‌کند، به شرطی که ما نسبت به بسیاری از مسائل آمادگی لازم را داشته باشیم. چالش‌های جدی و پررنجی که در زمان قطعی اینترنت برای بیشتر توسعه‌دهندگان: به‌ویژه در حوزه بازی و برنامه‌نویسی بروز کرد، ناشی از مشکلات کلی بود. نخستین مشکل به سرورهای DNS های (سامانه نام دامنه) داخلی مربوط می‌شود. بسیاری از سایت‌ها با وجود اینکه هاست آن‌ها در داخل کشور قرار داشت، کاربران به آن‌ها دسترسی نداشتند؛ زیرا DNS های داخلی با اختلالات زیادی مواجه بودند و عملاً ظرفیت لازم برای پاسخ‌گویی به این تعداد مشترک را نداشتند؛ زیرا در زمان‌هایی که اینترنت وصل است، بسیاری از کاربران از DNS سرورهای بین‌المللی مانند DNS های گوگل، کلودفلر و Quad9 استفاده می‌کنند. این موضوع سبب می‌شود سرورهایی را که برای استفاده عموم کاربران طراحی شده و داده‌هایش به‌روز و آپدیت شده باشد، کم داشته باشیم. این معضل به وضوح در زمان قطعی اینترنت نمایان شد و کاربران بارها برای دسترسی به منابع با مشکلات دی‌ان‌اس مواجه شدند.

او دومین مشکل را دسترسی توسعه‌دهندگان و بازی‌سازان به مخازن و کتابخانه‌هایی می‌داند که برای اجرای کدهای خود به آن‌ها نیاز داشتند و بیان می‌کند: بیشتر کشورهای جهان سعی می‌کنند کپی‌هایی از این مخازن را در کشور خود به وجود بیاورند تا کاربران نشان نیازی به اتصال دائمی به اینترنت بین‌الملل نداشته باشند و سرعت دسترسی آن‌ها به داده‌هایی مانند کتابخانه‌ها و حافظه‌های دیجیتال متمرکز افزایش یابد و پایگاه ملی داده را برای نگهداشت داده‌ها به منظور دسترسی کاربران ایجاد می‌کنند. بسیاری از کشورهای همسایه نیز پایگاه ملی برای این کار دارند.

انجیدینی می‌گوید: در کشور ما چند اقدام در این راستا صورت گرفته که هرچند تا حدی در این ایام مفید واقع شدند؛ اما همچنان ضعیف بودند. پایگاه‌هایی که در داخل کشور وجود داشتند، به‌روز نبودند و توانایی پاسخ‌گویی به حجم بالایی از درخواست‌ها را نداشتند. این موضوع توسعه‌دهندگان نرم‌افزار و بازی‌سازان را در زمان قطع اینترنت اذیت کرد. اگر تداپیبری برای این مسائل در شبکه ملی اطلاعات توسط نهادهای ذیربط اتخاذ شود، می‌توانیم از اتلاف وقت حتی در شرایط عادی جلوگیری کنیم و نیاز نباشد که داده‌ها را از اینترنت بین‌الملل با

فریده خسروی | در شرایط اضطراری مانند جنگ و درگیری‌ها و اغتشاشات داخلی، قطع اینترنت به‌عنوان یک اقدام امنیتی اجتناب‌ناپذیر بوده؛ اما مسئله این است که این اتفاق برای خالقان بازی و نرم‌افزار چه مشکلاتی را ایجاد می‌کند؟ و اینکه آیا می‌توان این چالش‌ها و مشکلات را بدون دسترسی به اینترنت جهانی حل کرد؟ برای پاسخ به پرسش‌ها و مسائل دیگر، به سراغ چند تن از بازی‌سازان و تولیدکنندگان نرم‌افزار در مشهد رفتم تا نظرشان را در این باره جویا شوم.

تقویت زیرساخت‌های داخلی برای کاهش وابستگی به اینترنت

صادق جبلی، مدیرعامل استودیو طراحان سفید در گفت‌وگو با طوس در این باره می‌گوید: قطع اینترنت بزرگ‌ترین مشکلی که برای ما به وجود آورد، توقف کامل تولید در شرکت‌مان بود. ما در زمینه بازی سازی و نرم‌افزار فعالیت می‌کنیم و برای ادامه تولید نرم‌افزارها و بازی‌هایمان نیاز به دسترسی به ابزارها و سرویس‌های خارجی داریم. متأسفانه به دلیل قطع دسترسی، عملاً تولید ما برای حدود یک ماه متوقف شد و این بزرگ‌ترین آسیبی بود که به ما وارد آمد.

او می‌افزاید: به راهکارهایی نیاز داریم تا هنگام بروز بحران‌هایی از این دست، بتوانیم به فعالیت‌های خود ادامه دهیم. روحیه کارکنان و کارمندان که با ما کار می‌کنند نیز کاهش پیدا می‌کند. حتی اگر اینترنت هم به صورت محدود وصل باشد، خروجی کار کیفیت کافی را ندارد.

جبلی با بیان اینکه ما درک می‌کنیم نهادهای امنیتی برای حفظ امنیت کشور اینترنت را قطع می‌کنند، متذکر می‌شود: جدا از اینکه آیا امکان دارد دسترسی‌های محدودی داده شود یا اصلاً این کار درستی است، آسیبی که به شرکت‌های بازی سازی و نرم‌افزاری در زمان بحران‌ها وارد می‌آید، صفر نمی‌شود؛ چرا که در این مواقع ریسک کسب و کارهای دیجیتال افزایش پیدا می‌کند و این مشکلات به سادگی با یک دسترسی محدود به اینترنت حل نخواهد شد.

مدیرعامل استودیو طراحان سفید خاطر نشان می‌کند: به‌نظم لازم است بسته‌های حمایتی تموین و کمک‌های بلاعوض به شرکت‌ها ارائه شود تا دست کم آسیب‌های اقتصادی ناشی از این وضعیت جبران شود. همچنین مسئولان امنیتی باید به روش‌هایی دست یابند که بتوانند بدون قطع کامل اینترنت، وظایف خود را انجام دهند؛ زیرا قطع اینترنت به نفع دشمنان ماست؛ چرا که در این میان، ما هم آسیب می‌بینیم. باید به دنبال راهکارهای مختلفی باشیم که امکان انجام وظایف امنیتی را بدون قطع ۱۰۰ درصدی اینترنت فراهم کند. او بیان اینکه بسیاری از کارفرمایان در حوزه‌های اقتصاد دیجیتال، بازی سازی، نرم‌افزار و وب‌سایت‌ها در اثر اغتشاشات اخیر دچار آسیب‌های جدی شده‌اند، اظهار می‌کند: تقویت زیرساخت‌های داخلی اهمیت بالایی دارد. ممکن است در آینده با قطع اینترنت مواجه شویم. بنابراین باید زیرساخت‌های داخلی به گونه‌ای طراحی شوند که قابل اتکا باشند و ما بتوانیم بدون نیاز به دسترسی مستمر به اینترنت، فعالیت‌های خود را ادامه دهیم. همچنین توسعه ابزارهای نرم‌افزاری داخلی و ایجاد نسخه‌های کپی از ابزارهای بین‌المللی می‌تواند به ما کمک کند تا آسیب‌های ناشی از قطع اینترنت را کاهش دهیم و کیفیت زندگی مردم نیز کمتر تحت تأثیر قرار بگیرد.

جبلی با اشاره به اینکه بسیاری از کشورهای دیگر نیز پس از وقوع حوادث مشابه در ایران، به فکر توسعه ابزارهای داخلی خود افتاده‌اند، ادامه می‌دهد: به عنوان مثال، ترکیه در حال تلاش برای تولید پیام‌رسان‌های داخلی و توسعه شبکه‌های داخلی خود است تا وابستگی به شرکت‌هایی مانند گوگل و فیس‌بوک را کاهش دهد. ما در این زمینه یک قدم جلوتر هستیم؛ اما هنوز به سرمایه‌گذاری بیشتر و جذب متخصصان در این حوزه نیاز داریم تا بتوانیم یک شبکه داخلی قوی‌تری را ایجاد کنیم.

بازی‌ساز به شدت به اینترنت بین‌الملل وابسته است

حجت ریحانه، مدیرعامل استودیو بازی سازی بابارو نیز درباره مشکلاتی که قطعی اینترنت برای این حوزه فوارانه ایجاد کرد، می‌گوید: وضعیت اخیر لطمه زیادی به کسب و کارهای اینترنتی به‌ویژه در حوزه بازی سازی وارد کرد. در شرایط موجب شد در این بازه زمانی تقریباً ۲۰ تا ۲۵ روزه، فرایندها توسعه بازی متوقف شود؛ زیرا توسعه بازی‌ها کاملاً وابسته به سرویس‌های بین‌المللی است. تیم ما با شرکت‌های بین‌المللی همکاری دارد و بازی‌های خود را در بسترهایی مانند گوگل پلی و سایر استورهای بین‌المللی منتشر می‌کنیم. در این بازه زمانی ارتباط ما با این شرکت‌ها قطع شد و ریسک‌های بالایی را تحمل کردیم؛ چرا که ممکن بود همکاری ما با آن‌ها قطع شود.

اومی‌افزاید: برآورد ما این بود که اگر قطعی اینترنت دو سه هفته دیگر ادامه پیدا می‌کرد، ممکن بود آن شرکت به این نتیجه برسد که تیم ما شرایط پایداری ندارد و این همکاری برای آن‌ها صرفه اقتصادی نداشته باشد. در واقع، ادامه این همکاری لطف بزرگی بود که این شرکت به ما کرد. افزون بر این، شرکت‌های دیگری هم که با آن‌ها در ارتباط هستیم، با چالش‌های زیادی مواجه و برخی از آن‌ها مجبور به تعدیل نیرو شدند؛ چرا که روند توسعه و سودآوری متوقف شده بود. به دلیل اینکه توان مالی شرکت‌ها و استودیوها در حوزه بازی سازی پایین است، این شرکت‌ها ریسک‌پذیری کمی دارند و نمی‌توانند یکی دو ماهه با این شرایط ادامه دهند.

ریحانه متذکر می‌شود: بسیاری از متخصصان حوزه بازی سازی بر این باورند که این محدودیت‌ها راهکار این ماجرا نیست؛ چرا که در نتیجه ایجاد این محدودیت‌ها، تلاش‌هایی برای یافتن راه‌های جدید به منظور دور زدن این محدودیت‌ها در حال انجام است. به عنوان مثال، هم‌اکنون شاهد گسترش اینترنت ماهواره‌ای هستیم. مدیرعامل استودیو بازی سازی بابارو با اشاره به اینکه ما به عنوان بازی‌ساز به شدت به اینترنت بین‌الملل وابسته هستیم و یک اینترنت معمولی پاسخگوی نیازهای ما نیست، ادامه می‌دهد: ما